

Kulturalny Kraków

Program
Łukasza Gibały
Niezależnego kandydata
na Prezydenta Krakowa

Kulturalny Kraków

Krakowska kultura jest silną siłą działającą na terenie miasta instytucji i współtworzących ją artystów. Poza instytucjami w Krakowie działa wiele organizacji pozarządowych, czyli fundacji i stowarzyszeń, ale także grup artystów, którzy w swojej codziennej, ciężkiej pracy współtworzą kulturalną tkankę Krakowa. Niestety organizacje pozarządowe nie są w wystarczającym stopniu dofinansowywane. Często na granicy opłacalności tworzą i kreują wielkie projekty społeczno-edukacyjne, wyręczając tym samym instytucje kultury, które niewystarczająco wypełniają misję edukacji kulturalnej. Artyści często decydują się na wyjazd z Krakowa do innego miasta z prozaicznego powodu: jest nim brak dostępnej przestrzeni, w której mogliby tworzyć i realizować swoje przedsięwzięcia. I wreszcie: Kraków jest miastem wspaniałych festiwali, ale zbyt uboga jest kulturalna oferta dostępna dla wszystkich, niezależnie od zasobności portfela.

Kultura niezależna

Miasto powinno stać się bardziej przychylne i otwarte dla organizacji pozarządowych z obszaru kultury. Dlatego zwiększymy dla nich dostęp do publicznych środków oraz ograniczymy wysokie regulaminowe wkłady własne (sięgające do 50% całości budżetu), które są częstą barierą w pozyskiwaniu środków przez małe NGO`sy. Zwiększymy liczbę przedstawicieli organizacji pozarządowych w komisjach konkursowych przyznających miejskie granty, włączymy do nich także reprezentantów środowisk twórczych. Realizacja konkretnych przedsięwzięć kulturalnych stanie się łatwiejsza dzięki wsparciu ze strony urzędników, którzy pomogą w poruszaniu się w gąszczu regulacji prawnych z tym związanych.

Kultura dostępna

Kultura powinna być dostępna dla wszystkich. I to zarówno na poziomie infrastrukturalnym, jak i programowym. Instytucje kultury powinny w większym stopniu otworzyć się ze swoją działalnością na grupy, w przypadku których dostęp do kultury jest z różnych powodów ograniczony. Specjalnie uruchomione programy konkursowe skierowane będą

zarówno do krakowskich instytucji (program infrastruktury), jak i organizacji pozarządowych (programy grantowe, projekty miękkie). Będziemy wspierać zatem finansowo nie tylko instytucje, które poprawią swoją infrastrukturę celem zwiększenia dostępności dla osób starszych i niepełnosprawnych, ale również inicjatywy integrujące grupy wykluczone i projekty kulturalne tworzone z myślą o nich.

Miasto artystów

Nadmierna koncentracja wydarzeń kulturalnych i środków finansowych w Warszawie sprawia, że chociaż co roku kształtujemy wspaniałych młodych artystów, wielu z nich wyjeżdża z miasta i swoje projekty realizuje poza Krakowem. Stworzymy program stypendialny, który w realny sposób pozwoli artystom rozwijać się po zakończeniu edukacji artystycznej i realizować się w przestrzeni naszego miasta. Dotychczasowe takie programy (w tym wysokość kwot stypendialnych) nie zachęcają młodych twórców do pozostania w naszym mieście. Dlatego co roku przyznamy roczne stypendia w wysokości 3.000 zł miesięcznie 20 młodym twórcom. Naszym celem jest również, aby do Krakowa – na rezydencje, stypendia, wymiany artystyczne – przyjeżdżali artyści zagraniczni, w tym zwłaszcza artyści, którzy żyją w strefach wojen i konfliktów politycznych. Jest naszym obowiązkiem wsparcie twórców, którzy ze względu na swoją sytuację polityczną i ekonomiczną nie mają możliwości tworzenia w swoich krajach.

Strefy kultury

Będziemy wspierać tworzenie nowych kulturalnych miejsc na mapie Krakowa. Likwidowane szkoły, nieużytkowane budynki należące do miasta mogłyby stać się inkubatorami nowej energii Krakowa, przyczyniając się do zwiększenia aktywności kulturalnej mieszkańców. Takie miejsca, zamiast trafiać w ręce deweloperów i inwestorów, powinny służyć wszystkim mieszkańcom. Zamienione w pracownie, centra kultury, alternatywne sceny teatralne, muzyczne, galerie czy wreszcie przeznaczone na siedziby nowych grup artystycznych, mogłyby integrować środowisko artystyczne miasta i przyciągać do Krakowa

najciekawszych artystów poszukujących. Miasto powinno tworzyć takie przestrzenie, aby dawać szansę artystom na realizację ich projektów i zamierzeń.

Kwartal Wesolej, a także fabryka na Dolnych Młynów mogą stać się miejskimi Strefami Kultury – z teatrami, scenami muzycznymi, galeriami, pracowniami, parkami, strefami edukacji, centrami kultury, klubami, restauracjami i zielenią.

Domy kultury

Domy kultury mają szczególne znaczenie dla rozwoju miasta i jego mieszkańców. To w nich mieszkańcy różnych pokoleń mają możliwość nie tylko uczestniczenia w wydarzeniach artystycznych, ale przede wszystkim rozwijania się. Do inwestujemy domy kultury, przede wszystkim w zakresie ich działalności programowej. Co ważne, to mieszkańcy będą mieli wpływ na to, jak działają domy kultury w ich dzielnicach, współdecydując o tym, w jakich zajęciach będą mogli uczestniczyć. Dlatego domy kultury otrzymywać będą dodatkowe środki na organizowanie zajęć edukacyjnych i artystycznych, wybranych przez mieszkańców.

Domy kultury powinny stać się miejscami jednoczącymi lokalne społeczności, miejscami otwartymi, w których ludzie spędzają czas razem. Dlatego będziemy je wspierać w zakresie działań na rzecz integracji lokalnych społeczności. Staną się bardziej otwarte na współpracę z organizacjami pozarządowymi, formalnymi i nieformalnymi grupami mieszkańców. Będą miejscem, w którym wszystkie te organizacje mogą znaleźć dla siebie miejsce i bezpłatnie korzystać z tej, wspólnej przecież dla wszystkich mieszkańców, infrastruktury. Rozważymy również oddanie prowadzenia domów kultury aktywnym organizacjom pozarządowym.

Przejrzyste konkursy

Obserwując ostatnie wydarzenia dotyczące organizacji konkursów na stanowiska dyrektorów miejskich instytucji kultury (np. Bunkra Sztuki) zauważyć można, że problemem miasta są nieprzejrzyste procedury nominowania dyrektorów. Chcemy, aby szefowie

wszystkich miejskich instytucji kultury regularnie poddawali się weryfikacji konkursowej. Niezwykle ważne jest to, aby konkursy miały rzeczywiście niezależny charakter. Dlatego też do zasiadania w komisjach konkursowych zaprosimy artystów i przedstawicieli środowisk twórczych. Wprowadzimy także kadencyjność na stanowiskach dyrektorskich miejskich instytucji kultury, tak aby maksymalny czas kierowania instytucją przez jedną osobę nie trwał dłużej niż trzy kadencje.

Festiwale dla miasta

Odbywające się w Krakowie festiwale mają dla miasta ogromne znaczenie. Nie tylko budują one markę Krakowa na zewnątrz, ale pozwalają również mieszkańcom naszego miasta na spotkania z najważniejszymi twórcami światowej sztuki. Dlatego też będziemy nadal wspierać najważniejsze odbywające się w Krakowie festiwale. Jednocześnie jednak ważnym jest, aby realizowane w naszym mieście festiwale nie ograniczały się tylko i wyłącznie do importowania kultury, ale wspierały jej rozwój lokalny poprzez produkcje i koprodukcje angażujące tak artystów polskich, jak i zagranicznych. Poprzez takie działania wzmocnimy zarówno markę miasta, jak i siłę działających na jego terenie instytucji i artystów.

Reforma KBF

Krakowskie Biuro Festiwalowe jest jedną z najmocniejszych i najbardziej rozpoznawalnych marek kulturalnych w Polsce. Chcemy, aby KBF nadal działał na rzecz kultury Krakowa i jego mieszkańców. Nadmierny rozrost KBF-u i jego dominująca pozycja w mieście sprawiają jednak, że sama instytucja wymaga reform. Rozmowy z artystami współpracującymi z Krakowskim Biurem Festiwalowym dowodzą, że KBF niedopuszczalnie stał się monopolistą krakowskiej kultury. Gigantyczne środki finansowe, przeznaczane z budżetu miasta na działalność Krakowskiego Biura Festiwalowego nie zawsze przekładają się na efekt w postaci promocji miasta i rozwoju krakowskiej kultury. Będziemy również dążyć do tego, aby KBF w jeszcze większym stopniu stał się instytucją ekspercką, czyli realizującą plany

i programy kuratorów i programatorów najważniejszych odbywających się w mieście festiwalu. KBF będzie także bardziej otwarty na współpracę z innymi, działającymi na terenie miasta instytucjami, dla których produkcyjne wsparcie KBF-u mogłoby być kluczowym impulsem do rozwoju.

Kraków dla NGO-sów

Zrealizujemy inicjatywę, którą przed 4 laty zgłosili działacze najważniejszych krakowskich NGO-sów działających w obszarze kultury: powołamy Krakowski Klaster Kultury. Na ten cel przeznaczony zostanie jeden z budynków należących do miasta. W siedzibie mieścić się będzie mogło kilka do kilkunastu organizacji pozarządowych, nieposiadających swojej stałej siedziby. Zadaniem Klastra będzie przede wszystkim wspieranie nowych, międzysektorowych inicjatyw w kulturze, a także zwiększanie potencjału kultury niezależnej w Krakowie. Środki na ten cel przesuniemy z budżetu Krakowskiego Biura Festiwalowego.

Miasto otwarte na taniec

Jedną z najbardziej zaniedbanych w Krakowie dziedzin artystycznych jest taniec. Kilkanaście formalnych i nieformalnych grup tanecznych nie ma swojego stałego miejsca. Rozpocznemy rozmowy z przedstawicielami tych grup w celu uruchomienia nowej instytucji kultury podległej miastu, na wzór poznańskiego Teatru Tańca.